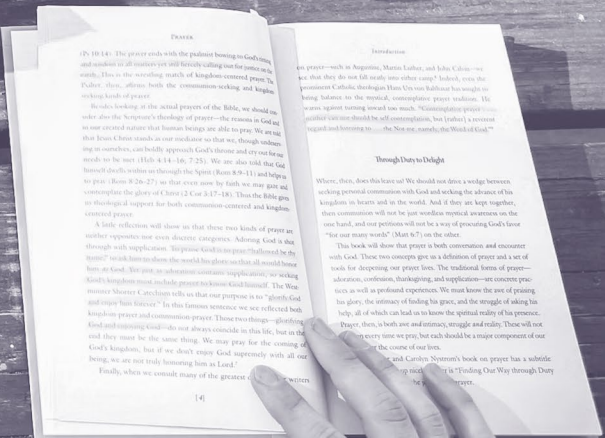

Raport z badania pilotażowego

**„Mogę wszystko.
Co na to współcześni uczniowie?”**

 **TEACH FOR
POLAND**

PRAYER

15:10-14 The prayer which with the greatest bearing on God's kingdom and mankind in all matters is still finally calling out for some one to stand. Here, the one who is called is not the kingdom-centered prayer. The Father, then, allows both the communion-seeking and kingdom-seeking kinds of prayer.

It is also looking at the actual prayers of the Bible, we should consider also the Kingdom's theology of prayer—the reasons in God's calling us to stand, can be both approaches God's kingdom and cry out for our needs to be met (1 John 4:14, 16, 7:25). We see also that the God himself calls us out through the Spirit (Rom 8:9-11) and helps us pray (Rom 8:26-27) so that even now by faith we may grasp and comprehend the glory of Jesus (1 Cor 4:7-8). Thus the Bible gives us theological support for both communion-centered and kingdom-centered prayer.

A faith reflection will show us that these two kinds of prayer are neither opposites nor even discrete categories. Addressing God is done through with supplication. The prayer which is answered by the Spirit's work in our hearts is the work that is done out that all would honor him as God. But also, an intention contains supplication, or seeking God's kingdom must include prayer for Jesus Christ himself. The Westminster Shorter Catechism tells us that our purpose is to "glorify God and enjoy him forever." In this human sentence we see reflected both kingdom prayer and communion prayer. These two things—glorifying God and enjoying him—do not always coincide in this life, but in the God's kingdom, but if we don't enjoy God sincerely with all our hearts, we are not truly honoring him as Lord.

Finally, when we consider many of the greatest writers

of prayer—such as Augustine, Martin Luther, and John Calvin—we see that they do not fall neatly into either camp. Indeed, even the prominent Catholic theologian Hans Urs von Balthasar has sought to bring balance to the spiritual, communion prayer tradition. He writes against noting one or the other, "Christian prayer is fulfilled not just through the full contemplation, but rather a relevant regard and bearing to...the Son, the church, the Word of God."

Through Duty to Faithful

Where, then, does this line fall? We should not draw a wedge between seeking personal communion with God and seeking the advance of the kingdom in heaven and in the world. And if they are kept together, then communion will not be just another spiritual awareness on the one hand, and our petitions will not be a way of presenting God's love "for our many sins" (Mat 9:7) on the other.

This book will show that prayer is both communion and encounter with God. These two concepts give a definition of prayer and a set of tools for deepening our prayer lives. The traditional forms of prayer—adoration, confession, thanksgiving, and supplication—are concrete practices as well as profound experiences. We must know the art of praying in glory, the artistry of finding his grace, and the struggle of asking his help, all of which can lead us to know the spiritual reality of his presence.

Prayer, then, is both one and many, struggle and relief. These will not occur every time we pray, but each should be a major component of our course of our lives.

and Carolyn Norrman's book on prayer has a subtitle "Prayer Through Duty to Faithful" and Carolyn Norrman's book on prayer has a subtitle "Prayer Through Duty to Faithful"

Wprowadzenie

15
szkół

13
eduliderów/ek

1097
badanych

W raporcie opisane zostały wyniki anonimowego badania pilotażowego przeprowadzonego wśród uczennic i uczniów klas 4-8 szkół podstawowych oraz 1-4 liceum przez 13 eduliderek i eduliderów - uczestników Programu Rozwoju EduLiderstwa w Fundacji Teach for Poland.

Celem badania było zmierzenie kompetencji związanych z poczuciem możliwości - nastawieniem, że wszystko jest możliwe.

Badanie przeprowadzone zostało na próbie 1 097 osób z 15 szkół publicznych z województw: małopolskiego, mazowieckiego i wielkopolskiego.

Fundacja Teach for Poland opracowała określoną liczbę wskaźników, które pozwalają ocenić rozwój każdej kompetencji.

Następnie 30 pytań, które znalazły się w ankiecie, zostały opracowane we współpracy z **International Rescue Committee**, aby pomóc zmierzyć wskaźniki dla z każdej kompetencji.

Od początku działalności Fundacja Teach for Poland stawia hipotezę, że jeśli nauczyciele i uczniowie będą w stanie skutecznie rozwijać w sobie 3 poniższe wartości, to Polska wykształci liderów, którzy sprostają wyzwaniom XXI wieku.

Zaproszenie

Wszystko jest możliwe

- Poczucie sprawczości
- Odpowiedzialność
- Wytrwałość
- Wiara w siebie
- Rozwiązywanie problemów
- Wprowadzanie zmian

Rozwój to podstawa

- Krytycznie myślenie
- Kreatywnie myślenie
- Nastawienie na rozwój
- Dbanie o ciągłe doskonalenie się
- Umiejętności cyfrowe

Człowiek w centrum

- Świadomość siebie
- Świadomość różnorodności
- Inteligencja emocjonalna
- Umiejętności komunikacyjne
- Dobrostan

Jest dla nas szczególnie ważne, by nakreślić bardziej holistyczny obraz rozwoju uczniów w zakresie wskazanych kompetencji i pokazać, że rozwój uczniów i uczennic może być mierzony inaczej niż za pomocą skali 1-6.

Naszą intencją jest refleksja na temat pozaakademickich wyników uczniów i zaproszenie wszystkich do dyskusji na temat mierzenia wpływu i skuteczności nauczycieli, nauczycielek i polskiego systemu.

Spśród zebranych w raporcie danych wnioskiem, który przykuwa moją uwagę, jest to, że około **40% badanych uczniów**, zarówno w szkole podstawowej (37%), jak i średniej (41,6%), **uważa, że popętnienie błędu oznacza, że nie są mędrzy**.

Pokazuje nam to potrzebę pracy nad normalizacją popętniania błędu czy doznawania porażki. Widzimy też, że gdy uczniowie przechodzą do szkoły średniej, rzadziej wiedzą, jakie są ich mocne strony. Pokazuje nam to potrzebę wzmacniania samoświadomości i pracy nad poczuciem własnej wartości.

Zachęcam do lektury z otwartością na to, co przedstawione dane mówią nam nie tylko o uczennicach i uczniach w polskiej szkole, ale też do jakich działań, zmian i rozwiązań skłaniają każdego z nas - bez względu na rolę jaką pełnimy - dyrektora, kuratora, nauczyciela, edukatora, rodzica.

Katarzyna Nabrdalik

Prezesa Fundacji Teach for Poland

katarzyna.nabrdalik@teachforpoland.org

Jak mierzymy 6 kompetencji związanych z poczuciem możliwości

**Poczucie
sprawczości**

Wyrwałość

Wiara w siebie

Odpowiedzialność

Elastyczność

**Rozwiązywanie
problemów,
wprowadzenie
zmian**

Przez cały rok szkolny 2023–2024 pilotujemy 3 narzędzia: ankietę uczniów (samoopisową), ankietę uczestnika Programu Rozwoju EduLiderstwa oraz narzędzie do obserwacji lekcji.

Analizując dane z 3 różnych narzędzi oraz biorąc pod uwagę perspektywę uczniów, uczestników i tutorów, chcemy nakreślić bardziej holistyczny obraz rozwoju uczniów w zakresie wspomnianych kompetencji.

Dzięki temu, że uczniowie odpowiadają na pytania, które korespondują z opisanymi przez nas kompetencjami, dowiadujemy się, jak postrzegają swoje umiejętności.

To z kolei pozwala Teach for Poland, tutorom i eduliderom dostosować Program Rozwoju EduLiderstwa, metody nauczania oraz wzmacniać kompetencje uczestników i sposób myślenia tak, aby wspierać uczniów w rozwoju tych 6 kompetencji.

Wiarygodność i ważność

Ankieta uczniów Teach for Poland została opracowana we współpracy z IRC Poland, a następnie przeszła rundę pilotażową z udziałem 32 uczniów (od klasy 4. szkoły podstawowej do klasy 4. liceum) z dwóch szkół partnerskich Teach for Poland. Uczniowie zostali zapytani o strukturę i stopień zrozumienia pytań oraz użyte słownictwo. Ostateczna wersja ankiety została zaktualizowana zgodnie z ich opiniami.

Ankieta uczniów Teach for Poland – wynik alfa Chronbacha.

Następnie ankieta została oceniona za pomocą alfy Chronbacha we współpracy z Data Scientist Teach For All w zakresie pomiaru wyników uczniów. Alfa Chronbacha jest obliczana na podstawie wewnętrznej spójności elementów ankiety. W szczególności sprawdza, jak dobrze każdy element koreluje z całkowitym wynikiem pozostałych elementów, dając ogólną miarę niezawodności skali. Skala waha się od 0 do 1, gdzie wyższy wynik wskazuje na większą rzetelność skali. Akceptowalny wynik (około 0,7 lub więcej) jest często celem, ponieważ wskazuje, że skala jest wystarczająco wiarygodna, aby można było ją wykorzystać do badań, ale nie jest tak rygorystyczna, aby wymagać idealnych korelacji między pozycjami, co może być bardzo trudne do osiągnięcia w praktyce. Stanowi rozsądny kompromis między ideałem a praktyką, zapewniając, że skala jest zarówno użyteczna, jak i niezawodna.

Wyższa alfa Chronbacha wskazuje na większą rzetelność. **Ta ankieta osiągnęła wynik 0,87**, co sugeruje silną wewnętrzną spójność między elementami tej ankiety. Oznacza to, że pozycje w ankiecie są ogólnie dobrze skorelowane, co potwierdza, że mierzą tę samą koncepcję lub konstrukt.

Wysoki współczynnik alfa Chronbacha, taki jak 0,87, sugeruje kilka ważnych rzeczy na temat ankiety:

Spójność wewnętrzna: Pozycje w ankiecie są spójne w swoich pomiarach, co sugeruje, że wszystkie przyczyniają się do oceny pojedynczego konstruktów lub ściśle powiązanych konstruktów.

Jakość ankiety: Wysoki wynik wiarygodności wskazuje na dobrze skonstruowaną ankietę, która minimalizuje przypadkowe błędy w odpowiedziach, poprawiając w ten sposób jakość gromadzonych danych.

Zaufanie do danych: Badacze i decydenci mogą mieć większe zaufanie do danych ankietowych, kiedy dochodzi do analizy lub wyciągania wniosków, wiedząc, że instrument jest wiarygodny.

Wartość alfa Chronbacha sugeruje, że przeprowadzona ankieta jest zarówno solidna, jak i wiarygodna, co czyni ją cennym narzędziem do uchwycenia perspektyw lub zachowań, które zostały zaprojektowane do oceny.

Jakich używamy danych?

Refleksja tutorów

Praca tutora w Programie Rozwoju EduLiderstwa opiera się na wspieraniu rozwoju uczestników jako eduliderki i edulidera. Z jednej strony jest to praca nad podstawowymi umiejętnościami i narzędziami dydaktycznymi, które pomagają kształtować w uczennicach i uczniach szeroko pojęte zdolności akademickie. Z drugiej, co istotniejsze, pracujemy nad postawą eduliderską, która bezpośrednio przekłada się na umiejętności rozwijania potencjału i kompetencji uczniów oraz wzmacniania ich sprawczości.

Posiadając ogólne dane dotyczące tego, jak różne aspekty funkcjonowania w szkole postrzegają uczniowie "moich" eduliderów, możemy wspólnie pochylić się nad nimi i zastanowić się:

"Co ja, jako edulider, wpływający na to, jak dziecko czuje się w szkole, mogę zrobić, aby było mu w tej szkole lepiej? Co ja, jako edulider, mogę zrobić, aby moi uczniowie czuli się bezpiecznie? Aby pozwalali sobie na popełnianie błędów i na nich uczyli się, aby

wiedzieli, że błędy są w porządku, że bez nich nie da robić się postępów. Jakie narzędzia mogę wdrożyć, aby doświadczenie uczenia się było efektywne, dawało satysfakcję i skłaniało do zadawania sobie pytań i dalszych poszukiwań? Co mogę zrobić, aby moi uczniowie chcieli angażować się w życie klasowe, szkolne, społeczne i widzieli w tym głębszy sens?"

Takie pytania możemy mnożyć. Zachęcam eduliderów do refleksji nad nimi, wyciągania wniosków, postawienia sobie nowych, a może pogłębienia wcześniejszych celów, zaplanowania działań, wdrażania ich i sprawdzania, co działa. Analizowania, co pozwala młodym ludziom na rozwijanie kompetencji.

Dane z przeprowadzonych wśród uczniów i uczennic ankiet pozwalają nam spojrzeć szerzej nie tylko na środowisko, w którym pracuje uczestnik Programu. Możemy szukać tendencji, zastanawiać się nad potrzebną zmianą i jej kierunkiem, bo zależy nam na przyszłości, w której będziemy żyć.

Katarzyna Szymańska

Kierowniczka działu ds. wsparcia rozwoju EduLiderów
katarzyna.szymanska@teachforpoland.org

Jakich używamy danych?

Refleksja uczestników

Uzyskanie opinii uczniów na szereg pytań dotyczących postrzegania ich własnych kompetencji z kategorii "Wszystko jest możliwe" pozwala uczestnikom Programu lepiej zrozumieć uczniów, ich uczucia, postrzeganie siebie i sposób myślenia.

Pomaga nauczycielom skupić się na wiedzy, umiejętnościach, sposobie myślenia i działaniach, które mogą wprowadzać w swoich klasach i które będą miały największy wpływ na rozwój określonych kompetencji u uczniów.

Wprowadzenie szerszej dyskusji na temat pozaakademickich wyników uczniów.

Teach for Poland ma nadzieję, że **przedstawione dane mogą stanowić zaproszenie do szerszej rozmowy z np. szkołami partnerskimi, rządem i społecznościami.**

Wierzymy, że koncentrując naszą energię na wiedzy, umiejętnościach i sposobie myślenia, które pozwolą uczniom i nauczycielom rozwijać się – tworzymy lepszą przyszłość dla całej Polski.

Refleksja Teach for Poland

Misją Teach for Poland jest zapewnienie każdemu dziecku możliwości odkrycia i rozwijania swojego potencjału poprzez doskonałą edukację. Kluczowe dla tej misji są wyniki pozaakademickie, które pozwoliłyby uczniom stać się liderami w swoim życiu i w swoich społecznościach.

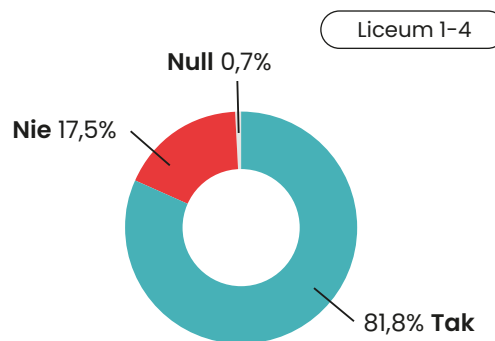
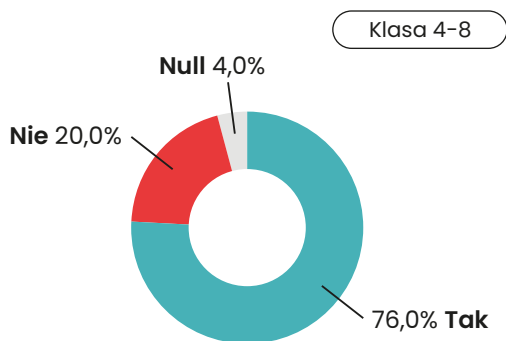
W tym celu dane uczniów pozwalają na informowanie i wzmacnianie Programu Rozwoju EduLiderstwa, w tym praktyk refleksji, warsztatów, szkoleń, dyskusji i innych.

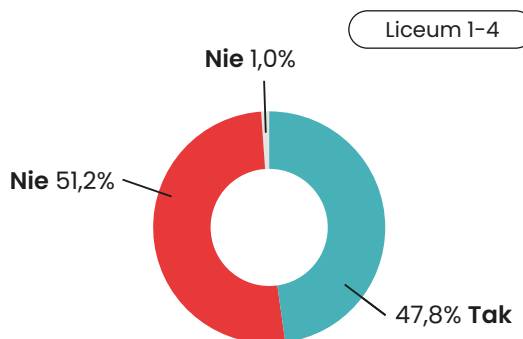
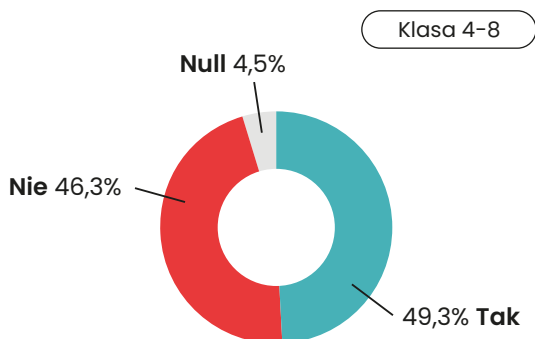
Odpowiedzi uczennic i uczniów

POCZUCIE SPRAWCZOŚCI

1. Zazwyczaj potrafię wyjaśnić, dlaczego zdecydowałem się coś zrobić.

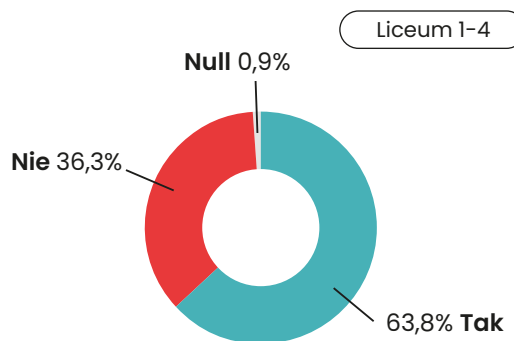
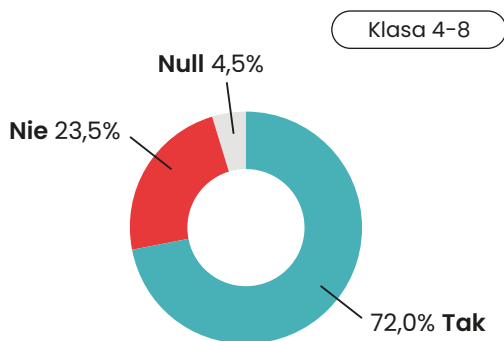
2. Z chęcią biorę na siebie nowe obowiązki.

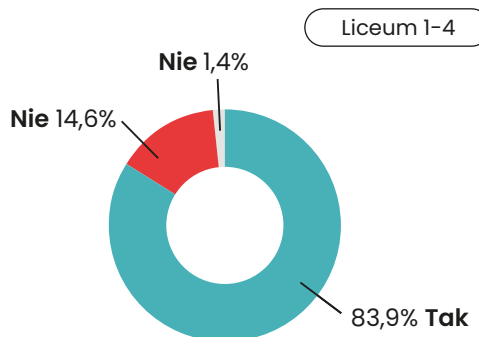
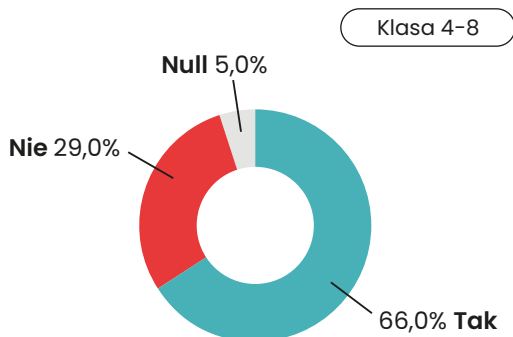
Odpowiedzi uczennic i uczniów

POCZUCIE SPRAWCZOŚCI

3. Kiedy nie mam pewności, zadaję pytania.

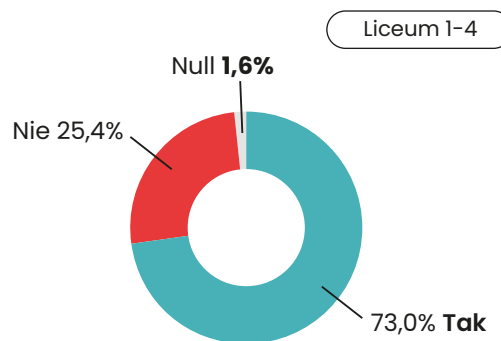
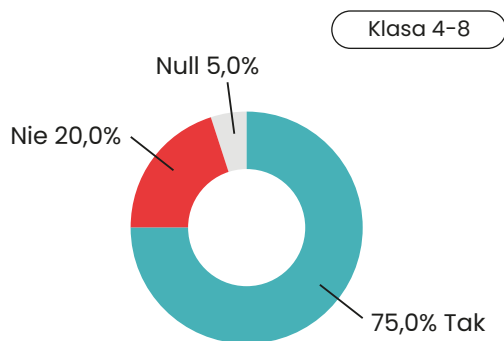
4. Kiedy nie jestem czegoś pewien, staram się znaleźć odpowiedzi na własną rękę.

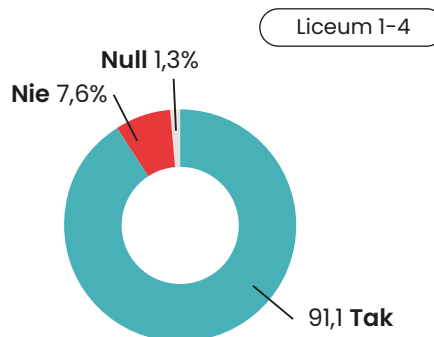
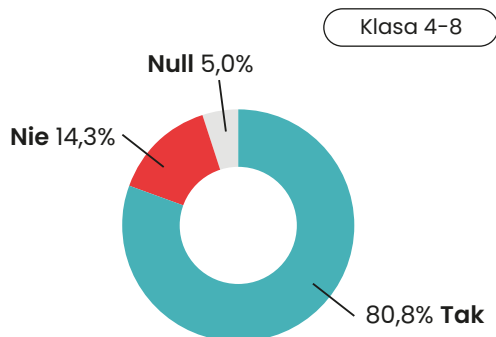
Odpowiedzi uczennic i uczniów

POCZUCIE SPRAWCZOŚCI

5. Wierzę, że mam kontrolę nad swoim zachowaniem.

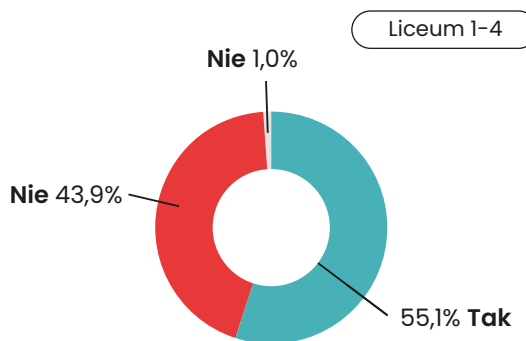
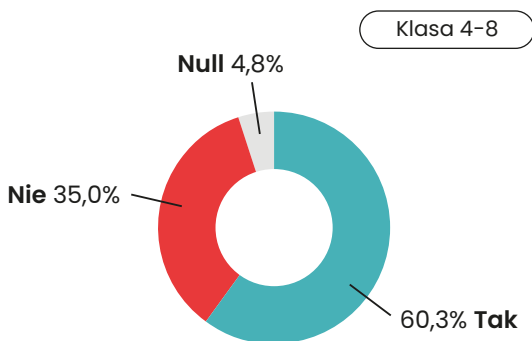
6. Uważam, że jestem odpowiedzialny za swoje działania.

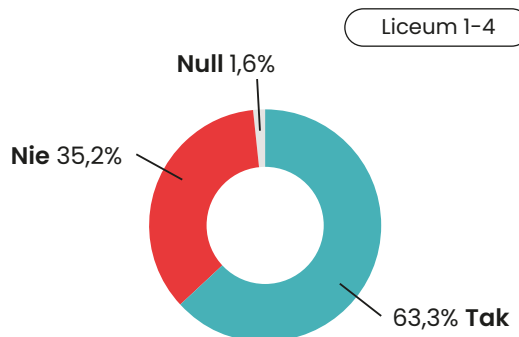
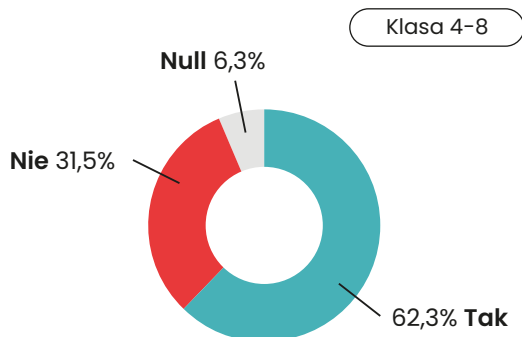
Odpowiedzi uczennic i uczniów

POCZUCIE SPRAWCZOŚCI

7. Regularnie wyznaczam sobie cele.

8. Kiedy chcę coś osiągnąć, wyznaczam sobie cel i opracowuję plan działania.

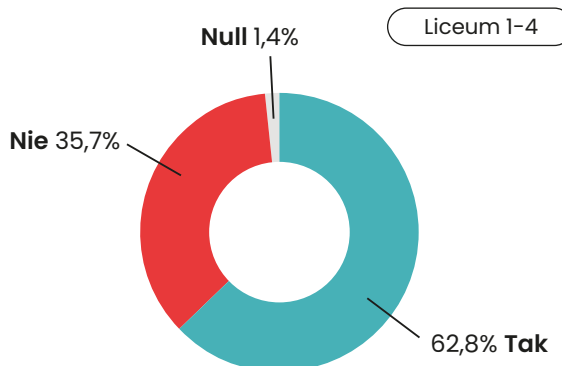
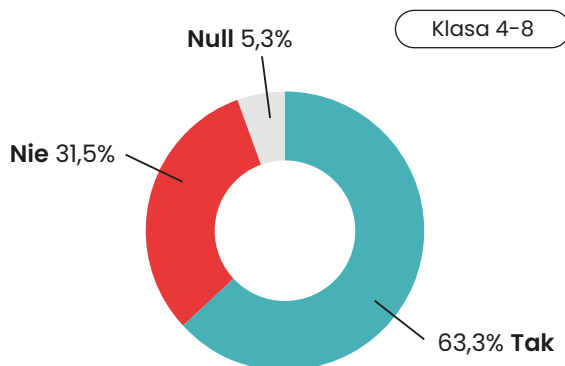

Odpowiedzi uczennic i uczniów

ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW

WPROWADZANIE ZMIAN

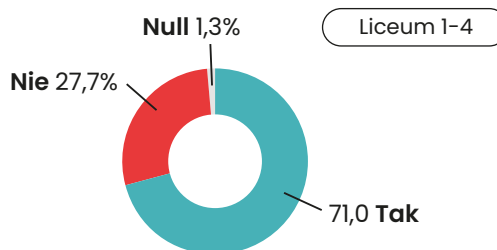
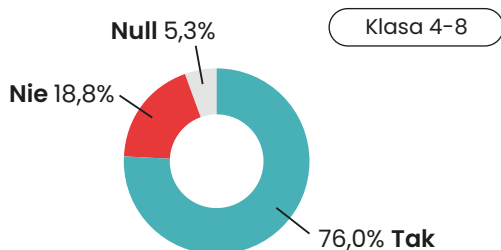
9. Kiedy potrzebuję pomocy od kolegów z klasy, aby osiągnąć swoje cele, proszę o nią.

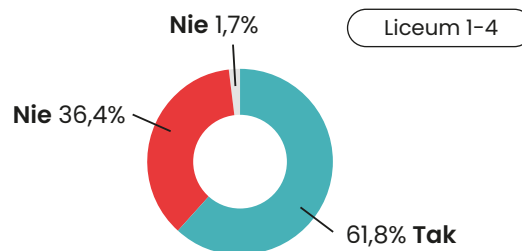
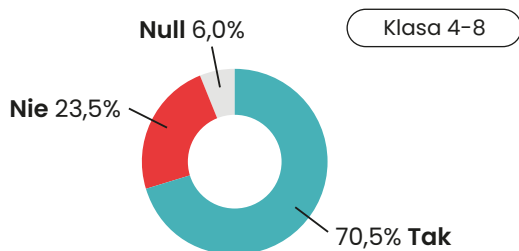
Odpowiedzi uczennic i uczniów

WIARA W SIEBIE

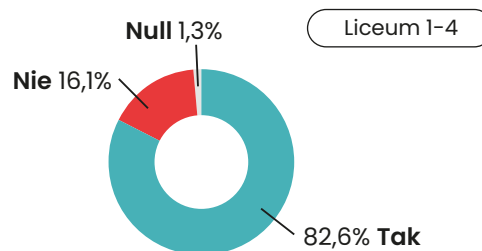
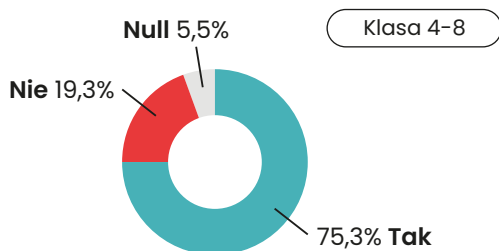
10. Wiem, w czym jestem dobry.

11. Potrafię wyjaśnić, dlaczego uważam, że jestem w czymś dobry.

12. Wiem, w czym mogę się poprawić.

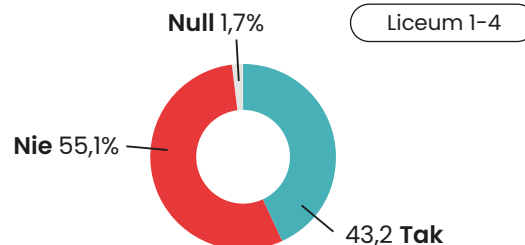
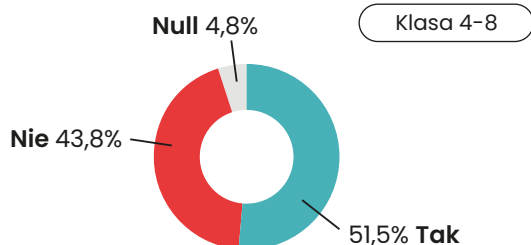
Odpowiedzi uczennic i uczniów

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

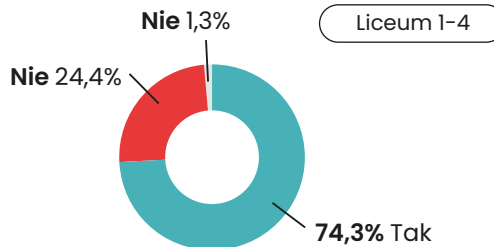
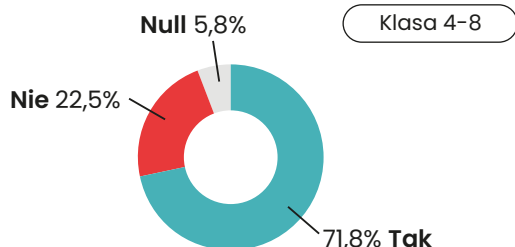
ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW

WPROWADZANIE ZMIAN

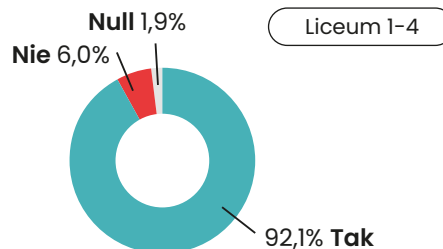
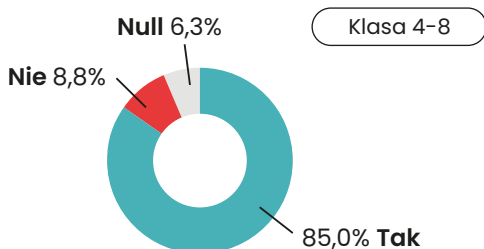
13. Lubię brać udział w wydarzeniach, kółkach, projektach i innych aktywnościach realizowanych/organizowanych w szkole.

14. Staram się utrzymywać klasę lub swoje stanowisko pracy w czystości.

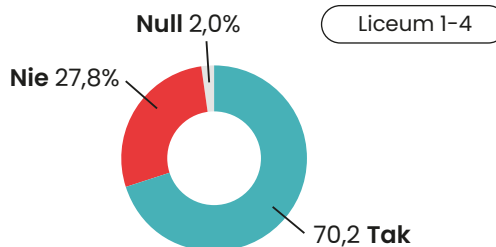
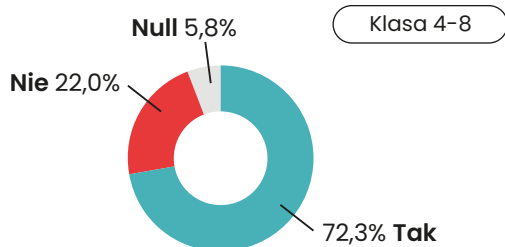
15. Udzieliłbym pomocy koledze/koleżance z klasy, gdyby o nią poprosił/a.

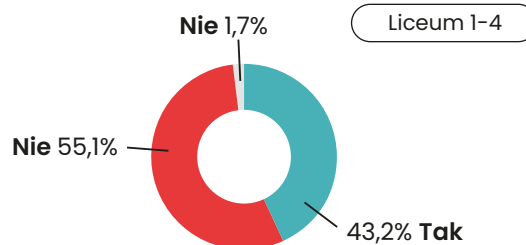
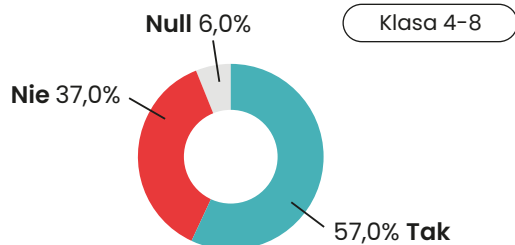
Odowiedzi uczennic i uczniów

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

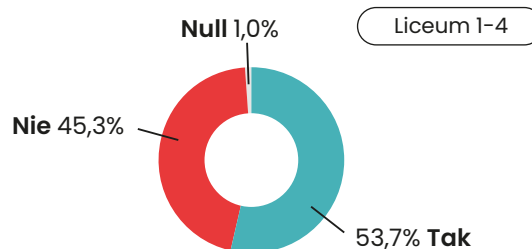
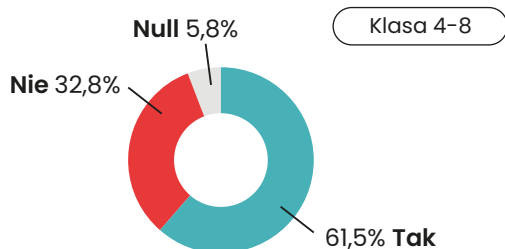
16. Jeśli zauważę, że kolega z klasy ma problem, zapytam go, czy potrzebuje pomocy.

17. Myślę, że zauważyłbym/zauważyłabym problem w mojej szkole i zrobiłbym/zrobiłabym coś, aby go rozwiązać.

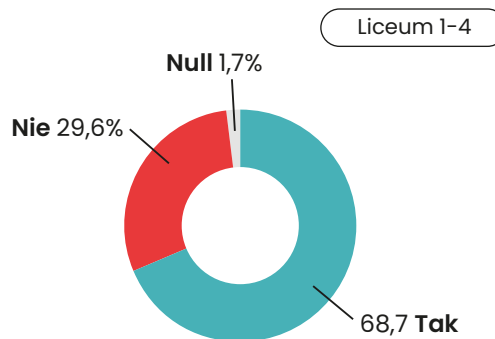
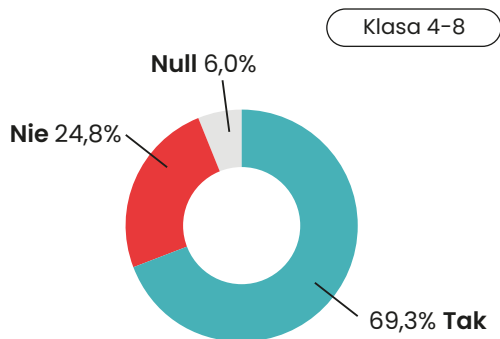
18. Gdybym zauważył problem w mojej szkole, spróbowałbym/łabym pomóc.

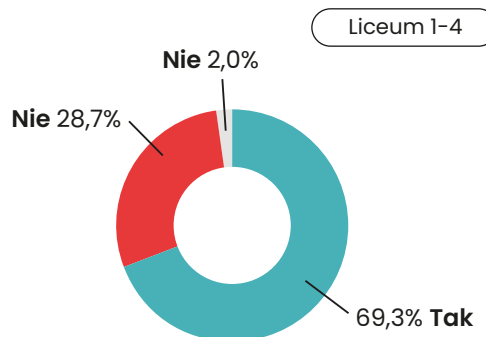
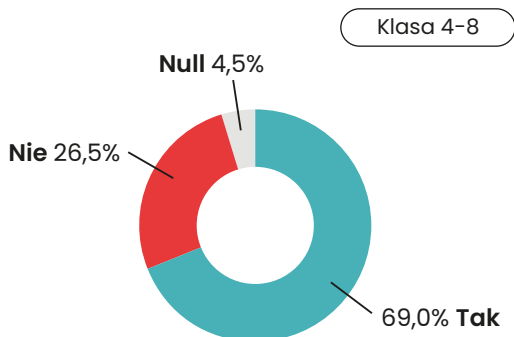
Odpowiedzi uczennic i uczniów

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

19. Czuję się akceptowany w mojej klasie, czuję się jej częścią.

20. Myślę, że inni koledzy z klasy cenią mnie jako kolegę lub przyjaciela.

Odpowiedzi uczennic i uczniów

POCZUCIE SPRAWCZOŚCI

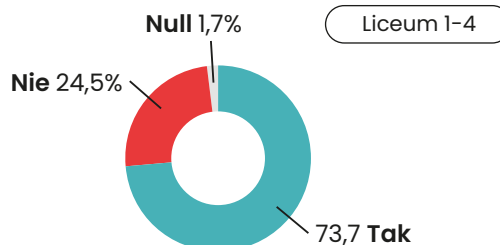
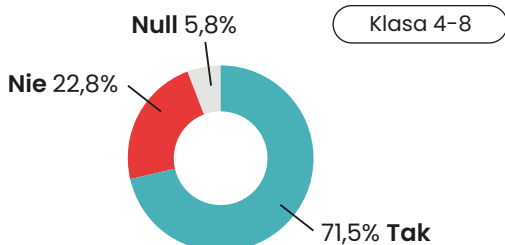
ELASTYCZNOŚĆ

WIARA W SIEBIE

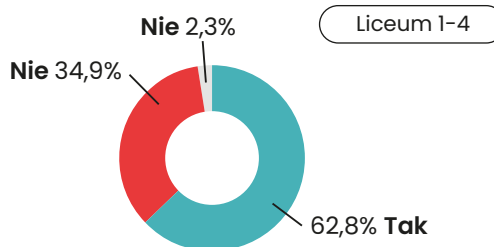
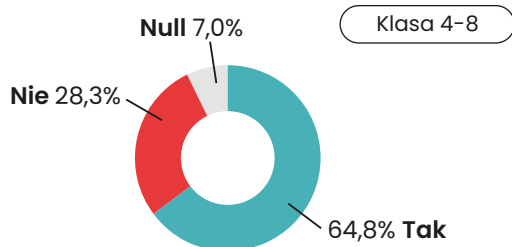
ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW

WYTRWAŁOŚĆ

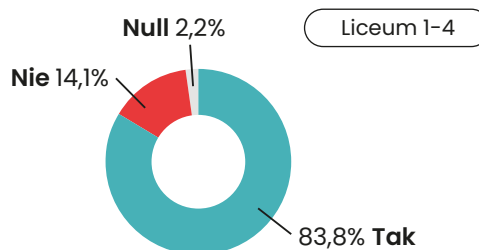
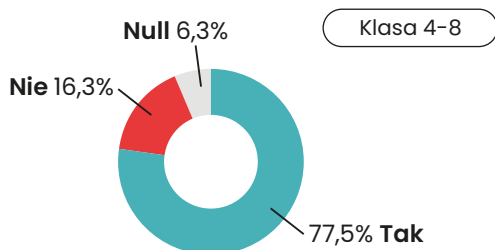
21. Kiedy coś, co próbuję zrobić, jest trudne, staram się nie poddawać.

22. Jeśli zadanie jest trudne i wymaga więcej czasu, nie miałbym nic przeciwko poświęceniu większej ilości czasu na jego wykonanie.

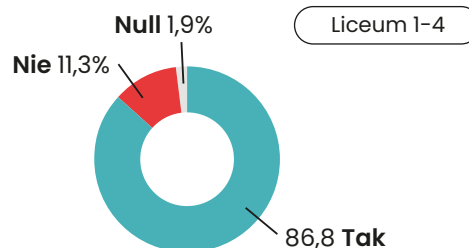
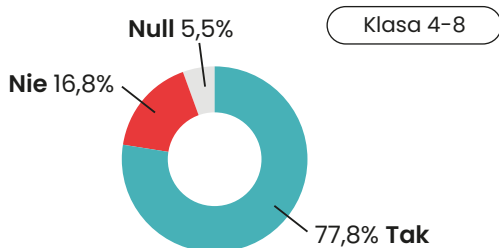
23. Zaakceptowałbym radę innej osoby, by zrobić coś inaczej, jeśli byłbym przekonany, że mi to pomoże.

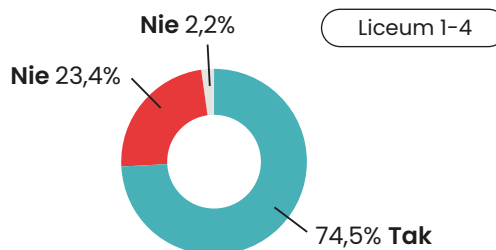
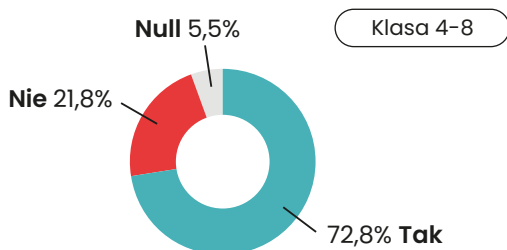
Odpowiedzi uczennic i uczniów

WYTRWAŁOŚĆ

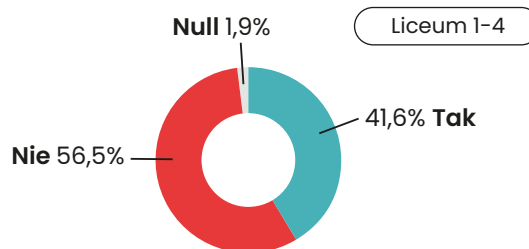
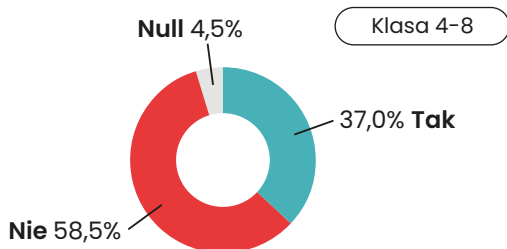
24. Kiedy mam problem, staram się wymyślać różne rozwiązania.

25. Kiedy popełniam błąd, wierzę, że dzięki niemu mogę się czegoś nauczyć.

26. Kiedy popełniam błąd, myślę, że to oznacza, że nie jestem mądry/a.

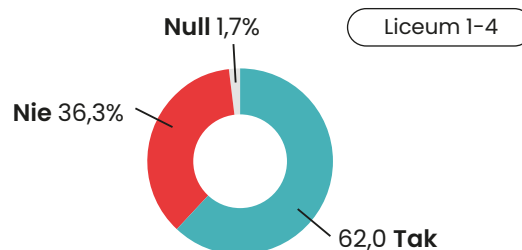
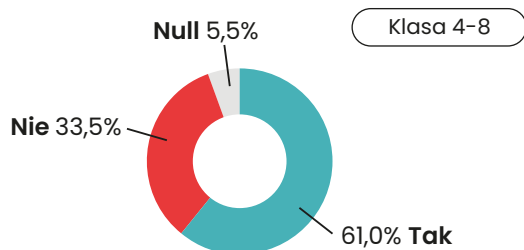

Odpowiedzi uczennic i uczniów

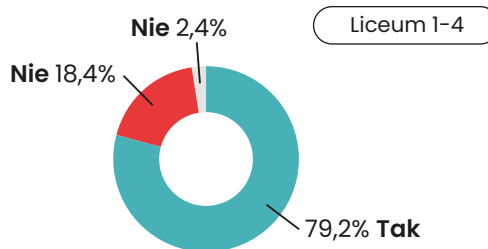
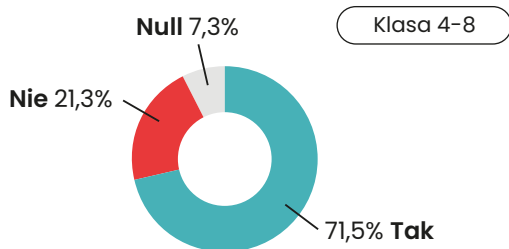
WYTRWAŁOŚĆ

WIARA W SIEBIE

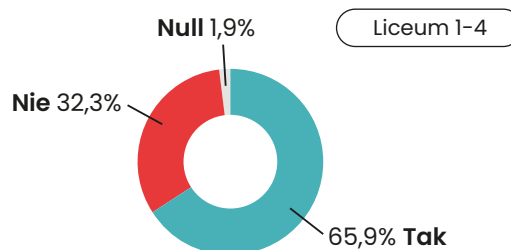
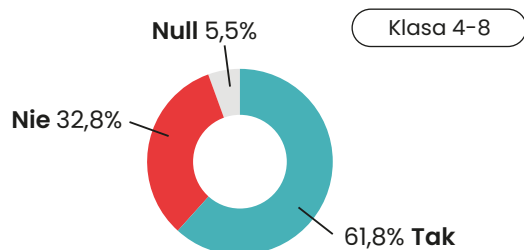
27. Kiedy popełnię błąd, mogę porozmawiać o tym, czego nauczyłem się na swoich błędach, co może mi pomóc następnym razem.

28. Kiedy myślę o swoich działaniach, potrafię powiedzieć, czy działania, które podjąłem, były odpowiednie.

29. Mówię to, co myślę, nawet jeśli wiem, że wiele osób się z tym nie zgodzi.

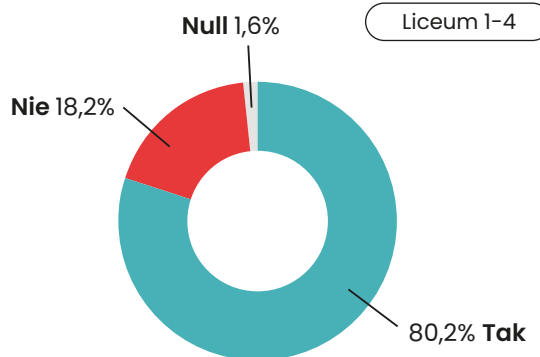
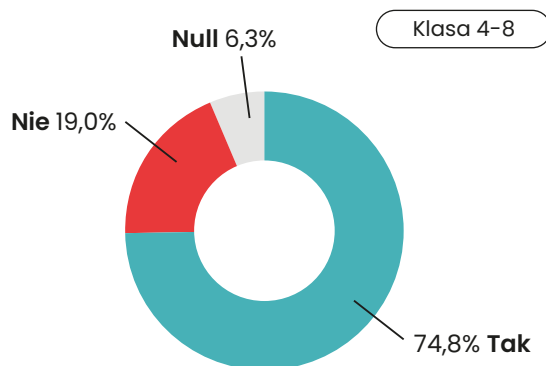

Odpowiedzi uczennic i uczniów

ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW

WPROWADZANIE ZMIAN

30. Staram się znajdować sposoby na rozwiązywanie nieporozumień z przyjaciółmi, rodzeństwem lub kolegami z klasy.

Wnioski i obserwacje

Analiza postaw i zachowań uczniów na poziomie szkoły podstawowej i średniej ujawnia spostrzeżenia, które mogą kształtować przyszłe strategie i polityki edukacyjne. Badanie to podkreśla zarówno obszary potencjalnego wzrostu, jak i zachęcające trendy, które pokazują odporność i zdolność adaptacji uczniów.

Jednym z pozytywnych trendów wynikających z badania jest znaczny wzrost samodzielności wśród uczniów przechodzących do szkoły średniej. Widzimy, że 83,9% uczniów szkół średnich

aktywnie poszukuje odpowiedzi dla siebie, w porównaniu do 66% w szkole podstawowej. Ta rosnąca niezależność jest niezbędną umiejętnością do uczenia się przez całe życie i rozwiązywania problemów. Skłania nas to do zastanowienia się, w jaki sposób możemy dalej wspierać tę autonomię, zapewniając jednocześnie, że uczniowie nadal czują się wspierani, gdy potrzebują pomocy.

40%

BADANYCH UCZNIÓW, ZARÓWNO W SZKOLE PODSTAWOWEJ (37%), JAK I ŚREDNIEJ (41,6%), UWAŻA, ŻE POPEŁNIENIE BŁĘDU OZNACZA, ŻE NIE SĄ MĄDRZY

63%

UCZNIÓW PROSI O POMOC KOLEGÓW Z KLASY, KIEDY POTRZEBUJĄ JEJ, ABY OSIĄGNAĆ SWOJE CELE

Ankieta ujawnia również silne poczucie wspólnoty, przy czym około 70% uczniów czuje się akceptowanych i docenianych przez swoich rówieśników. To pozytywne środowisko społeczne jest podstawą wspierającego doświadczenia szkolnego. Zastanawiając się nad tym, możemy zadać sobie pytanie, w jaki sposób możemy budować tę pozytywną tkankę społeczną, aby jeszcze bardziej zwiększyć poczucie przynależności uczniów i wzajemnego wsparcia w klasach, szkołach i lokalnych społecznościach.

Badanie ujawniło również postawy i zachowania uczniów sugerujące obszary, które możemy dalej wzmacniać w naszych klasach i szkołach, szczególnie w miarę postępów w nauce. Jedną z godnych uwagi obserwacji z ankiety jest **znaczna liczba uczniów zarówno szkół podstawowych (37%), jak i średnich (41,6%), którzy kojarzą popełnianie błędów z brakiem mądrości**, a liczba ta wydaje się rosnąć wraz z postępami uczniów w szkole. To błędne przekonanie może utrudniać chęć angażowania się lub wytrwania w trudnych możliwościach uczenia się. Ta obserwacja skłania nas do refleksji nad komunikatami edukacyjnymi, które wysyłamy na temat natury uczenia się i inteligencji. Czy robimy wystarczająco dużo w naszych domach, klasach i szkołach, aby wspierać nastawienie na rozwój wśród uczniów, gdzie wyzwania i błędy są postrzegane jako okazje do nauki i rozwoju?

Innym obszarem podkreślonym w ankiecie jest zaangażowanie w zajęcia lub wydarzenia szkolne. **Zauważalny jest znaczny spadek uczestnictwa i chęci uczestnictwa, gdy uczniowie przechodzą do wyższych klas.** Szkolne kluby i wydarzenia mają kluczowe znaczenie dla rozwoju umiejętności społecznych, cech przywódczych i poczucia wspólnoty. Dlaczego uczniowie szkół średnich wykazują mniejsze zainteresowanie tymi możliwościami? Może to być spowodowane postrzeganą presją akademicką, brakiem atrakcyjnych zajęć (lub jakichkolwiek zajęć), zainteresowaniami poza szkołą lub być może szerszą kwestią zaangażowania w życie szkoły.

Co więcej, **badanie wskazuje na spadek świadomości uczniów na temat ich mocnych stron i ich zdolności do wyrażania tego, w czym są dobrzy, w miarę przechodzenia do szkoły średniej.** Zrozumienie i wykorzystanie mocnych stron to kluczowe elementy skutecznego uczenia się i pewności siebie. W jaki sposób nasze strategie edukacyjne mogą pomóc uczniom w lepszym rozpoznawaniu i wykorzystywaniu ich mocnych stron przez cały okres nauki?

Wreszcie, interpretując dane ankietowe, ważne jest, aby zdawać sobie sprawę, że uczniowie mogą inaczej rozumieć pytania w oparciu o swoje doświadczenia i postrzeganie rzeczywistości. Na przykład po dyskusji z grupą fokusową uczniów z klas 4-8 okazało się, że **wielu uczniów kojarzy termin „cel” przede wszystkim z „ocenami”.** Ta zmienność w rozumieniu jest naturalnym aspektem ankiet i odzwierciedla niuanse komunikacji, zwłaszcza z młodszymi odbiorcami. Jednak takie niuanse nie powinny zniechęcać nas do zadawania dociekliwych pytań i krytycznej refleksji nad odpowiedziami. Rzeczywiście, interpretacja przez uczniów „wyznaczania celów” w odniesieniu do ocen zapewnia cenny wgląd w to, jak postrzegają oni cele edukacji szkolnej. Sugeruje to, że uczniowie mogą internalizować przesłanie, że wyniki w nauce są dominującym, jeśli nie jedynym, wyznacznikiem sukcesu w życiu. To odkrycie skłania nas do zadawania szerszych pytań dotyczących komunikatów, które przekazujemy w odniesieniu do sukcesu i osiągnięć w placówkach edukacyjnych. Czy kładziemy nacisk na holistyczne podejście do wyznaczania celów, które obejmuje

rozwój osobisty, ciekawość i osiągnięcia pozaakademickie? **W jaki sposób możemy poszerzyć postrzeganie celów przez uczniów, aby uwzględnić szerszy zakres aspiracji i sukcesów, wzbogacając w ten sposób ich doświadczenie edukacyjne i samorozwój?**

Podsumowując, niniejsza ankieta służy jako potężne narzędzie do refleksji, prowadząc nas zarówno do docenienia mocnych stron naszych obecnych strategii edukacyjnych, jak i identyfikowania obszarów, w których możemy się poprawić. Biorąc pod uwagę te spostrzeżenia, nauczyciele, rodzice i decydenci mogą współpracować w celu stworzenia bardziej przyjaznego i skutecznego środowiska edukacyjnego. Jak możemy dostosować nasze podejście, aby lepiej wspierać podróż akademicką i rozwój osobisty każdego ucznia? Dane te nie tylko stanowią wyzwanie dla nas, aby ulepszyć nasze praktyki, ale także pogłębić nasze zrozumienie doświadczeń uczniowskich, zapewniając wszystkim uczniom i uczennicom możliwość rozwoju.

Alexis Ramos

Specjalistka ds. sieci absolwentów i mierzenia wpływu Fundacji Teach for Poland
alexis.ramos@teachforpoland.org

Rekomendacje dla rodziców

Pierwszym i najbardziej kluczowym środowiskiem każdego dziecka jest dom rodzinny. O ile nauczyciele i wychowawcy odgrywają dużą rolę w kształtowaniu postaw młodych ludzi, to często przekonania rodziców są motorem napędowym lub hamulcem wielu postaw szkolnych.

To, co jako rodzice możemy zrobić, to praca na co najmniej dwóch poziomach. Po pierwsze świadome rodzicielstwo, które pozwoli się przyjrzeć naszym postawom nieświadomie przenoszonym na dzieci. Czy błędy traktujemy jak lekcje, czy raczej naszą niekompetencję? Czy po powrocie dziecka ze szkoły pytamy, czego nauczyło się, czy raczej jaką ocenę dostało? Czy zachęcamy do eksplorowania różnych zainteresowań, czy raczej projektujemy na dzieci swoje wyobrażenia? To są trudne pytania, na które odpowiedzi są czasem jeszcze trudniejsze, jednakże praca włożona w siebie, zaprocentuje w rozwoju kompetencji naszych pociech.

Po drugie, największą wartością, którą możemy dać dzieciom, jest nasz czas i obecność. W myśl zasady „relacja przed racją” najpierw musimy zbudować silny fundament, aby oczekiwać konstruktywnej rozmowy. W dobie kultury instant często brak nam czasu na dochodzenie do źródeł problemu. Zakładamy wiele rzeczy z góry. Wymagamy od dzieci lub je dyscyplinujemy. Tylko otwarta rozmowa pozbawiona wszelkiego

osądu, a oparta na próbie wzajemnego zrozumienia się, jest w stanie sprawić, abyśmy zjednali sobie dzieci, a nie je pokonali. A przecież wszystkim nam zależy na wychowaniu naszych dzieci na szczęśliwych i kompetentnych dorosłych, prawda?

Zainwestuj w rozwój swoich kompetencji rodzicielskich. Zapisz się na kurs/warsztat np. Pozytywnej Dyscypliny, NVC.

- Poświęć dziecku swój czas i niepodzielną uwagę. Niech to będzie co najmniej 15 minut codziennego skupienia na Twoim dziecku, bez telefonów i rozpraszaczy. Raz na tydzień lub dwa tygodnie zaplanujcie „specjalny czas”, coś, co zrobicie tylko we dwoje.
- Nie zakładaj, że zawsze wiesz, jakie jest Twoje dziecko. Okaż mu autentyczne zainteresowanie. Pytaj, a nie rozkazuj.
- Ilekroć Twoja wizja względem edukacji dziecka różni się z jego, zastanów się, ile w tym jest Twoich oczekiwań, a ile potrzeb dziecka.
- Wzmacniaj poczucie wartości poprzez docenianie przejawów pożądaných postaw.
- Współpracuj ze środowiskiem szkolnym, działania w grupie zawsze przynoszą większą korzyść.
- Zamiast szukać niedostatków w charakterze swojego dziecka, odkrywaj, jakie ono już jest kompetentne. Większość zasobów nosimy w sobie, a dzieciom potrzeba kogoś, kto pomoże im je odkryć.

Kalina Beczak

Absolwentka I. edycji Programu Rozwoju Edukacji Fundacji Teach for Poland
info@teachforpoland.org

Rekomendacje dla nauczyceli

Podstawowym środowiskiem społecznym każdego dziecka jest szkoła. Po najbliższej rodzinie to właśnie nauczyciele, wychowawcy stają się dla młodych ludzi punktem odniesienia. Od dłuższego czasu szkoła stała ostatnim bastionem relacji rówieśniczych, które jak w soczewce pokazują wyzwania dzisiejszego świata. MY nauczyciele mamy swój ogromny wkład w to, jak uczniowie postrzegają siebie i innych. Towarzyszymy dzieciom w fascynującej drodze do poznania świata, **będźmy „czułymi obserwatorami”** ich poczynañ. Pokażymy im, że popełnianie błędów jest częścią każdej nauki, że **bez porażki nie ma sukcesu**, a w końcu, że bez innych nie możemy być sobą. To, jaką atmosferę stworzymy w klasie, może okazać się kluczowym elementem rozwoju naszych uczniów. Każdy z nas ma własne doświadczenia związane z edukacją i większość z nas wspominając szkołę, nie pamięta wzoru na pole graniastostupa czy budowy komórki, ale naszych przyjaciół, nasze samopoczucie. Pamiętamy najfajniejszych nauczycieli. Ze łzą w oku wspominamy burzę, która zmoczyła nas podczas wycieczki klasowej w piątej klasie. Na wszystkie te wspomnienia **mamy wpływ TU i TERAZ. Drogi nauczycielu, jesteś dla uczniów kimś więcej niż żywym podręcznikiem. Jesteś towarzyszem, mentorem, drogowskazem, powiernikiem smutków i radości.** Pokażmy naszym uczniom, jak piękny i ciekawy jest nasz świat.

- Wprowadź w swojej klasie „kulturę popełniania błędów”.
- Dawaj informację zwrotną, znajduj w uczniach zasoby i to na nich skupiaj ich uwagę.
- Pamiętaj, że odpowiedzią na przemęczenie uczniów może okazać się inwestycja w ich samopoznanie, a umiejętność adekwatnej samoceny stanowi jeden z fundamentów rozwoju.
- Wspieraj uczniów, by inwestowali swój czas i energię w aktywności, które są dla nich wartościowe.
- Pomagaj im w odnalezieniu tego, co dla nich dobre.
- Dbaj o samopoczucie uczniów w szkole, pamiętaj, że jest ono punktem wyjściowym do podejmowania przez nich proaktywnych działań oraz wspierania innych członków społeczności.
- Jeśli jesteś wychowawcą - zadbaj o swoją klasę, pomóż im zdobyć zaufanie do siebie nawzajem oraz do bezpiecznych dorosłych wokół.

Anna Leśniewska

Specjalistka ds. wsparcia rozwoju EduLiderów
Fundacji Teach for Poland
ania.lesniewska@teachforpoland.org

Rekomendacje dla przedstawicieli samorządów

Szkoła jest miejscem, w którym różnorodne grupy społeczne spotykają się i współpracują. Poprzez organizowanie otwartych wydarzeń kulturalnych, sportowych czy artystycznych, szkoła może zapewnić platformę dla integracji i budowania więzi między uczniami, nauczycielami, rodzicami oraz lokalną społecznością. Takie inicjatywy nie tylko promują tolerancję i zrozumienie, ale również sprzyjają wymianie pomysłów i inspiracji.

Wyniki ankiet wskazują na potrzebę wspólnego działania szkół i samorządów, by wzmocnić samoświadomość i zaangażowanie uczniów. Kreowanie przyjaznej atmosfery szkolnej opartej na akceptacji, szacunku i wsparciu powinno być bardzo ważnym celem współdziałania wszystkich stron zaangażowanych w edukację. Tylko w takiej atmosferze uczniowie będą czuli się na tyle bezpiecznie, by harmonijnie rozwijać się.

Zmiany w szkolnictwie zależą m.in. od stopnia wykształcenia nauczycieli oraz ich umiejętności korzystania z narzędzi, które daje rynek pomocy dydaktycznych. Szkolenia i warsztaty dla rad pedagogicznych i indywidualnych nauczycieli, powinny być tak projektowane i dobierane, by nauczyciele świadomie rozwijali w uczniach **kompetencje przyszłości**.

1

Wspieraj szkoły we wdrażaniu programów, które pomogą uczniom zrozumieć, że popętnienie błędów nie jest równoznaczne z brakiem inteligencji. Takie programy mogą obejmować warsztaty, prezentacje i sesje grupowe, aby zmienić negatywne przekonania na temat błędów i inteligencji. W tę zmianę należy zaangażować rodziców, którzy stanowią integralną część szkoły. Zmiana może nastąpić tylko w otwartym na proces środowisku.

2

Wspólnie ze szkołami inwestuj w różnorodne zajęcia pozalekcyjne, wydarzenia społeczne i kulturalne oraz kluby, które zainteresują uczniów i zachęcą ich do aktywnego uczestnictwa w życiu szkolnym i pozaszkolnym. Wspólne spędzanie czasu zbuduje przynależność uczniów i nauczycieli do szkoły. Poza tym organizacja akcji charytatywnych, działań na rzecz ochrony środowiska czy inicjatyw na rzecz lokalnej społeczności daje uczniom możliwość praktycznego działania na rzecz innych oraz rozwijania empatii i odpowiedzialności społecznej.

3

Wspieraj rozwój umiejętności samodzielnego uczenia się. Warto organizować zajęcia z umiejętności uczenia się dla każdej klasy. W erze informacji, umiejętność samodzielnego pozyskiwania wiedzy staje się niezbędna do radzenia sobie w różnorodnych sytuacjach życiowych i zawodowych. Organizując zajęcia z umiejętności uczenia się, szkoła wyposaża uczniów w narzędzia i strategie, które pomogą im efektywnie przyswajać wiedzę przez całe życie. To inwestycja w przyszłość uczniów, która pozwoli im odnosić sukcesy nie tylko w szkole, ale również w życiu.

4

Dbaj o to, by szkoła była miejscem, w którym wspiera się rozwój umiejętności społecznych i liderstwa. Poprzez organizowanie debat, warsztatów dotyczących komunikacji czy projektów grupowych, szkoła może pomóc uczniom w rozwijaniu umiejętności współpracy, zarządzania konfliktami oraz budowania relacji międzyludzkich. To nie tylko przygotowuje ich do życia w społeczeństwie, ale również rozwija kluczowe kompetencje potrzebne w pracy i życiu osobistym. Warto wdrażać tutoring koleżeński, który promuje aktywną pomoc w szkole i wsparcie między uczniami w razie trudności. Każda inicjatywa mająca na celu zwiększenie świadomości o potrzebach innych uczniów i zachęcanie do okazywania empatii oraz współpracy wzmocni i zintegruje społeczność szkolną.

5

Zatrudnij psychologów w szkołach i zezwól na to, by w każdej szkole był etat dla psychologa i pedagoga – niezależnie od wskaźników wpływających na wymiar zatrudnienia specjalistów. Obecność tych specjalistów powinna być priorytetem z punktu widzenia dobrostanu uczniów i jakości edukacji. Uczniowie zmagają się z różnorodnymi problemami emocjonalnymi takimi jak lęki, depresja czy stres związany z naciskiem na wyniki w nauce. Obecność psychologa w szkole umożliwi wcześniejsze ich wykrycie i interwencję w przypadku trudności emocjonalnych, co może znacząco wpłynąć na poprawę samopoczucia i osiągnięć uczniów.

Marta Butryn

Menadżerka ds. relacji z sektorem publicznym
Fundacji Teach for Poland

marta.butryn@teachforpoland.org

Mogę wszystko, co na to współcześni uczniowie?

Swoimi opiniami podzielili się z nami uczestnicy Rady Młodzieży Rozmowy Bez Oceny w Teach for Poland

Doświadczamy kapitalistycznego uzależnienia od bycia produktywnym. Musisz cały czas coś robić, a chwila odpoczynku i odsapnięcia jest postrzegana bardzo negatywnie i to stało się dla wszystkich naturalne, a dla nikogo nie jest dobre

Weronika Szymańska

Słyszę, że <<mogę wszystko>>, to sprawia, że kiedy coś mi nie wyjdzie, to znaczy, że coś jest ze mną nie tak, skoro według tego zdania powinnam potrafić. Jeśli na czymś mi zależy, a inni myślą, że jestem w tym dobra, to powinno mi się wszystko z tym związane udawać. A gdy jest trudniej (ze względu na swój stan czy na ogólny poziom trudności zadania) i nie zawsze mi się udaje, to zawodzę i siebie i innych przez to, jakie mam i inni mają oczekiwania względem mnie

Gabrysia Szymańska

Marta Michalska

Koordynatorka Projektu dla Młodzieży
Rozmowy Bez Oceny Teach for Poland
marta.michalska@teachforpoland.org

Za każdym razem jak słyszę, że <<mogę wszystko>>, to jest to argument na to, że skoro mogę, to muszę dać radę ze wszystkim. Wiele razy to słyszałam i wiele razy w efekcie zwątpiłam w siebie. A nie da się robić wszystkiego, to jest jakaś wymaginowana rzeczywistość

Oliwia Łakomy

Kiedy zrobię błąd i nie dam rady, to myślę, że właściwie niepotrzebnie się za to zabierałem. Po co w ogóle coś robić, jak okazuje się, że jestem beznadziejny? W szkole czasem podejmuję próbę, nie udaje mi się, ale skoro jestem traktowany i oceniany tak samo, jakbym w ogóle nie spróbował, to po co się starać?

Antek Wujkowski

Słyszę <<mogę wszystko>>, myślę: „Taaa, jasne”. Ale po zastanowieniu wiem, że to ode mnie zależy, ile mogę. Od mojej determinacji, celów, wiary. Z perspektywy edukacji na pewno ogromną wartością jest, jeśli spotkasz odpowiedniego nauczyciela z pasją, który w Ciebie uwierzy, niemożliwe staje się możliwe i wtedy i Ty zaczynasz wierzyć, że możesz wszystko

Ola Kozłowska

ROZMOWY
BEZ OCENY

“Rozmowy bez oceny” – Rada Młodzieży pełniąca rolę strategicznych doradców działań Teach for Poland.

Jesteśmy ciekawe Twojej opinii dotyczącej przedstawionych danych.

**Podziel się przemyśleniami i refleksją,
z jaką skończyłeś lekturę raportu:**

- z nami – **czekamy na Twoją opinię**
- z innymi – **podaj raport dalej**

 **TEACH FOR
POLAND**

info@teachforpoland.org | www.teachforpoland.org

TEACH FOR POLAND